

Zlat nauk posebno kmetiškim starišem.

Postarniga kmeta so otroci neprenehama natvezali, de naj jim njih dédinstvo (erbsino) še ob svojim življenji razdeli, de ga bodo že do smerti preživili in varovali, kakor se spodobi hvaležnim in dobrim otrokam. Stari oče se je le branil in branil tje do spomladi. Ko so spomladi pod njegovo streho vrabci mlade imeli, vzame stari oče grnjezo z mladici vred, ga dene v kletko, in jo obési na okno. Kmali so priletéli stari, prinesli živeža, in so skozi mrežico lačne mlade pitali. — Mladi dobé perje in se obrasejo, stari jih pa še vedno pitajo. Ko zadnjič vidi kmet, de se mladi sami zamorejo preživiti, vjame stare, jih dene v kletko, in mlade spusti, ter pokliče svoje sine in hčere. Minulo je veliko veliko ur, pa nobeno vrabče se ni spomnilo svojih vjetih staršev, kateri bi bili mogli lakote poginiti, ko bi jih modri oče ne bil izpustil. Sinam in hčeram pa je rekel: „Ste vidili, kako so mladi svojim starim njih skerb povernili? — Varniši je vselej, de se starim ni treba na mlade zanašati, kér bi se jim utegnulo kot starim vrabcam goditi!“ — — Otroci pa so omolknil, in niso nikdar več očeta zavoljo razdelitve premoženja nadlegovali.

Poduk mladim dekletam.

Pater Abraham, nekdanji sloveči pridigar na Dunaji, je enkrat také pridigoval: Nedolžne dekleta morajo biti kakor zvon na veliki petik, ki je tih in od sebe nobeniga glasú ne da; kakor navlečene orgle, ktere zakričijo, kadar se jih kdo dotakne; kakor beraška juha ali župa, ktera nima nič oči (mastnih cin-kov); kakor v gledalo (špegel), ki se otamni, kadar kdo va-nj dihne; kakor polž, ki malokdaj iz svoje hiše gré.

Beseda na nedelske šolarje ob novim létu.

Preljubeznivi šolarji in šolarce! Nicojšna dvanajsta ura je staro léto v dolgo večnost spremila, ž njim tudi mnogo naših znancev in prijatlov, ki ne pridejo več nazaj. Radi bi jim danes k novimu létu srečo vošili, radi po navadi roko podali; — pa njih roke že merzle v grobu prahnijo, in sreča naša do njih v grobne more. Oni so radi v miru, in ne želijo od nas druge novolétnice, kot de bi se jih v svojih molitvah spomnili, in jim večni mir vošili. — Na pragu noviga léta stojim, in prvokrat v šoli v novim létu k vam govorim; hvala Bogú! de vas še zdrave in vesele vidim. Bog je bil v starim létu vam milostljiv; dal vam je zdravje, skerbne starše, ki so vas kojili, redili in pridno v šolo pošiljali; dal vam je pridne učitelje, ki so se z vami trudili, vas brati, pisati in računati učili, in vam pot kazali k časni in večni sreči; dal vam je brez števila dušnih in telesnih dobrót; — ali ste se mu tudi za-nje spodobno zahvalili? O zahvalite Bogá danes na pragu noviga léta za vse prejete dobrote! Zahvalite ga za ljubo sonce, ki je vam lani sijalo, — za luno in zvezde, ki so vam také prijazno svetile, — za zemljo, na kateri živite, — za zdravje, obleko in streho, ki so vam toliko potrebne, — za rožice, ki so lepo cvetele, — za ptičice, ki so vam lepo pele, in tebe, ljuba nedolžnost! budile. Zahvalite ga za angelje varhe, ki so vas lepo varovali, — za vse nauke, ki ste jih v šoli, domá in v cerkvi slišali, — z eno besedo: zahvalite ga za vse, kar stelani dobriča vidili, slišali, storili in se naučili. Za nastopno novo léto pa ga prosite, de bi vam še dober Oče bil, vi pa njegovi pridni in pobožni otroci! — Zahvalite se pa tudi svojim učiteljem za vés njih trud in skerb, katero so lani z vami imeli, in jih lepo prosite, naj bojo še létašnje léto vaši neutrudni učitelji, de vam bojo pomagali v

ljubeznjivosti in modrosti per Bogu in ljudéh rasti. Svojim starišem za dobrote stariga léta roke poljubite (kušnite) in jih prosite, de naj vam še létas v šolo hoditi perpu-stijo, kar bojo dobri in umni starši radi storili, kér dobro vedó, de gorsí dote bi svoji mladini ne imeli dati, kot de jo v šolo hoditi pusté, kjer se mladost v božjim strahu kojí, in si bogastvo nabéra, kteriga ji nihče vzeti ne more.

Ljubi otroci! lanjsko léto pri šelski skušnji, ki vam je še v živim spominu, je mnogoteri izmed vas po zasluženji darila prejél; prvošolci so dobili lepe kipe ali pildke, križce, svetinjske in roženkrance, — drugošolci pa koristne molitne bukvice, naukapolne pripovésti, pripovésti s podobami zoper mučenje žival, nar bolj omikan šolar pa je dobil cel tečaj kmetijskih in rokodelskih Novíc. Vse te darila so iz ljubezni do vas vaši predragi in neutrudni prijatli spisali, in so se vam zlo zlo prikupili. Bog jim obilo poverni njih trud! Tudi jaz bi se vam rad v tem novim létu vslužil, torej vam troje bukve za novolétnico podam, kér sim si svest, de bote v nastopnim létu še pridniši od lanjskiga. — Perve bukve, ki vam jih danes v dar prinesem, so gerde, stare, zamazane, znotrej in zvunej z černilam ali tinto počéčkane; — druge so lepo bele, kot sneg, in z rudečimi čerkami natisnjene; tretje imajo zlate pismenke, in se posodi od zlata in srebra lesketajo, — in te troje bukve bom zdaj poredama odperl, in iz njih vas brati učil.

(Konec sledí.)

Pristavik „k spominu na otročje léta.“

42. Novičniga lista lanjskiga léta.

Naj bo tudi meni pervoljeno, par verstičic Novícam perdružiti: namreč razlaganje stariga slovenskiga pevca k versticam:

V Terst po perst.

Terst, nar slavniši kupčijsko mesto vsih avstrijskih dežel, prejemele za podporo vse kupčije perst (zavorno) za vsako pomanjkanje druge kupčije. K temu stoji v Barkoli perpravljenih 25 bark za vedno postrežbo vsih vunanjih velikih baštamentov ne le na Laško, Greško, Francozko in Angležko, temuč tudi na druge dele svetá v Azijo, Afriko in Ameriko. Vsaka barka ima po 3 možé, ki vozijo po morji potrebno perst, in več družih, ki jo kopajo; pri tem opravilu dobro živí okoli 100 družin. Od tod pregovor: V Terst po perst. Od teh so že goré prekopane.

V Réko po mléko.

Mislím, de vsak pravi Slovenec, kateri je hrovaško in krajnsko deželo dobro pregledal, je tudi lahko spoznal, de je slovensko mesto Reka v nar boljším kraji za kupčijo živine, posebno goveje, od ktere mléko dobivamo. Od tod je stari pregovor: V Réko po mléko. Jernej Rebec *)

*) Ne moremo se zderžati, de bi se pri ti priliki častitljivimu gosp. Jerneju Rebecu, fajmostru podfare v Barkoli na Teržaškím, ne zahvalili za Njih na vse strani neutrudljivo podporo naših Novíc in Novičnih namenov. Mi ne poznamo gosp. Rebea po osebi, po Njih lepih delih so nam pa že, odkar Novice izhajajo, také častno znani, de jih želimo, tudi po osebi poznati. Marsiktere kmetijske orodja, v Novicah pohvaljene, so že dali Oni iz Ljubljane v Barkolo priti, in silo silo veliko novih molitevskih in družih v Novicah naznanjenih slovenskih bukev so že za svoje farmane iz Ljubljani naročili. Ravno zdaj so tudi naročili 34 iztisov Javornikoviga svetiga pisma.

Mende de taciga gospoda poznati, ki se natihama in neprenehama toliko za duhovno in posvetno blažnost svojih farmanov trudijo, si vsak verli Slovenec želi, torej nam častitljivi Gospod ne bojo za zlo vzeli, de smo jim tukaj svojo očitno zahvalo na znanje dali, h kateri nas je naše serce že davnej naganjalo. Vredništvo.